

KAU TAMATA VAKAUKAUWA ENA ILAWAKI KO GADREVA LI NA VEIVUKE?

Era vukei iko na Ovisa e Niusiladi
kei na Tabana ni Curuvanua.

Qirita na Ovisa ena 105 se vakauta nomu ripote ena
komipiuta ena **105.police.govt.nz**.

Kevaka e leqa tubu vakasauri, dau qirita ga na **111**.

E rawa talega ni ko vakaraitaka na kena itukutuku
ka sega ni tukuna na yacamu vei iratou na Crime
Stoppers ena **0800 555 111** se ena komipiuta ena
www.crimestoppers-nz.org/report

■ KO TIKO BEKA ENA DUA NA ITUVAKI KO KAU TIKO KINA VAKAUKAUWA ENA ILAWAKI?

Tarogi iko mada:

- › E dua beka e vunitaka tiko na nomu pasipote se ilavo?
- › Era loka tiko beka na nomu katuba levu kei na katuba leka me tarova na lako tani mai?
- › Ko dau gadreva beka mo kerea na veivakadonui mo kana / moce / kei na laki valelailai?
- › E sega beka na nomu gauna vakataki iko mo laki volivoli se veimaliwai?
- › Ko saumi tiko beka vakalailai se sa sega sara ga?
- › Ko vakasaurarataki tiko li mo cakacaka mo sauma kina na dinau?
- › Ko a sa vakarerei beka kei na nomu matavuvuale (ena ivalavala kaukauwa, biu e valeniveivesu se vakau tani) kevaka ko sega ni veitokoni?
- › Ko sa lako li se vakacurumi ena cakacaka ka qai kilai e muri ni cala vakalawa, saumi vakalailai mai kena e a yalataki vei iko, se sega sara ga ni saumi?

Kerea na veivuke ni Ovisa e Niusiladi kevaka e io na isau ni dua vei ira na isau ni taro oqori.

■ TUKUNA

Tukuna na itukutuku ni kau tamata vakaukauwa ena ilawaki ka ni voroki kina na dodonu ni tamata - kakua ni vakawalena

Ena gadreva na veivuke e dua kevaka e:

- › Vakaitikotiko ena nodra vanua ni cakacaka (vakaraica na loka ena vei katuba ni curu ki tuba)
- › E sa tiko beka e dua na itukutuku vakarautaki e tukuni
- › Sega na nona ilavo se ivakadinadina ni ka e baleti koya (vunitaki na pasipote)
- › Cakacaka ena loma ni dua na gauna balavu / ka sega na gauna me cegu kina
- › E dau vosa ena vukuna e dua e kauti tiko se "vakadewa vosa"
- › Dau rerevaka vakalevu na nodra itaukei ni cakacaka kei ira na veiliutaki
- › Vakaraitaka na ivakatakilakila ni leqa ni vakasama se ituvaki ni bula ni yago (rawa ni vakayagataki na waigaga ni veivakamatenitaki se vakamavoataki koya vakataki koya).

Kevaka ko gadreva na veivuke, qirita na Ovisa ena 105 se vakauta nomu ripote ena komipiuta ena **105.police.govt.nz**.

Kevaka e leqa tubu vakasauri, dau qirita ga na 111. E rawa talega ni ko vakaraitaka na kena itukutuku ka sega ni tukuna na yacamu vei iratou na Crime Stoppers ena **0800 555 111** se ena komipiuta ena **www.crimestoppers-nz.org/report**